

สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6

วรุณยูภา แก้วสมทอง*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม 5 ระดับ (Rating Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าที (Independent Sample t - test) และทดสอบการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในภาพรวมและรายด้านต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ครูที่มีประสบการณ์การสอน ต่ำกว่า 5 ปี กับ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 - 10 ปี กับต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป กับครูที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป

คำสำคัญ :

- 1) สมรรถนะผู้บริหาร
- 2) การบริหารงานวิชาการ

* สาขาวิชา บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

บทนำ

สถานศึกษาเป็นองค์กรที่ให้ความรู้แก่ผู้เรียน ทั้งทางด้านวิชาการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีการปรับปรุงพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาเป็นที่ยอมรับในสังคม การบริหารงานวิชาการคือหัวใจหลักสำคัญในการบริหารสถานศึกษาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสพผลสำเร็จตามเป้าหมายนั้นจะต้องมีการวางแผน การจัดกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาส่งผลให้มีการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด ดังที่ ภาวิดา ชาราศรีสุทธิ (2556, หน้า 3) กล่าวว่า การบริหารวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนและสำนักงานพื้นที่การศึกษาจะมีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้น หลักการกระจายอำนาจทางการศึกษา ที่ให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่รับผิดชอบการบริหารวิชาการโดยตรง เป็นเรื่องที่สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่จะต้องปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้ เข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ โดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น และโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการทั้งทางด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน ซึ่งหมายความว่า ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องรู้และเข้าใจกรอบแนวความคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นอย่างดี จนสามารถนำไปดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลาง และในขณะเดียวกันก็สนองความต้องการ ความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน ผู้ปกครองชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งสามารถพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสมตลอดจนการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่เพียงพอ

การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา หรือ โรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ผู้เรียน การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร การบริหารงานวิชาการประกอบด้วยงานหลายอย่าง สิ่งสำคัญของงานด้านวิชาการ คือ หลักสูตรเป็นตัวกำกับงานด้านวิชาการ ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำ ในการนำไปใช้ในแต่ละสถานศึกษาจึงแตกต่างกันไป การจัดโปรแกรมการศึกษาจึงขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งผู้เรียนด้วย (จิริวิทย์ มั่นคงวัฒน์, 2558)

การจัดการศึกษาในโรงเรียนพลุเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยขณะที่กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งเสริมความเป็นนานาชาติและสากลนิยม กระแสการกระจายอำนาจเป็นกระแสหลักที่ผูกกับท้องถิ่นนิยม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) โดยตรงในแต่ละเรื่อง ในแต่ละพื้นที่ จากบทบัญญัติตามกฎหมายการศึกษา ส่งผลให้

สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล กล่าวคือ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ซึ่งออกตามความ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 35 กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานตาม มาตรา 34(2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียน มีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นสิ่งสำคัญ จากบทบัญญัติดังกล่าว ส่งผลให้สถานศึกษาจะต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ โดยจะมีความอิสระและ คล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เน้นการกระจายอำนาจมากยิ่งขึ้น ดังที่ผ่านมา ได้มีแนวคิดส่งเสริมให้โรงเรียน ได้มีการ บริหารที่เน้นการกระจายอำนาจ เช่น แนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการบริหาร จัดการที่ดี และสมรรถนะผู้บริหารวิชาการเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการบริหาร การที่ผู้บริหาร ได้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารสถานศึกษา จะเป็นตัวที่ช่วยให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้บริหารเป็นเสาหลักที่มีความสำคัญยิ่งต่อ โรงเรียน คุณภาพการศึกษาจึงมีผลสะท้อนต่อผลงานและวิถีปฏิบัติของสถานศึกษาต่อไป

ดังนั้น งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนทั่วประเทศที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2553 นั้น เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสอดคล้องตามจุดเน้นของการปฏิรูปการศึกษาและแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติสถานศึกษาจะต้องมีการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เน้นการกระจายอำนาจมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น และโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหาร งานวิชาการ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการทั้งทางด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน ซึ่งหมายความว่า ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องรู้และเข้าใจกรอบแนวความคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาเป็นอย่างดี จนสามารถนำไปดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลาง และในขณะเดียวกันก็สนองต้องการ ความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน ผู้ปกครองชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งสามารถพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจนการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่เพียงพอ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 6 เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้การบริหารจัดการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงอย่างมีคุณภาพทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณภาพใน

ลักษณะเก่ง ดี และมีความสุข ทำให้ครูมีคุณภาพในลักษณะ เก่ง ดี มีความสุข และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
นำไปสู่โรงเรียนและชุมชนมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การสอน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6
จำนวน 140 คน

กลุ่มตัวอย่าง การเลือกใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย จำนวน 103 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ ประสบการณ์การสอน

ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
ครูโรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการ
บริหารการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีเพศ และ ประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 แตกต่าง
กัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบสภาพการดำเนินงานต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 และใช้เป็นแนว
ทางการดำเนินงานแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในด้านสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ของครูที่มีต่อสมรรถนะ
การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 6 ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การสอนมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (Independent Sample t – test)
4. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเซฟเฟ (Sheffe's Post hoc Comparison)

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มี

ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป และมีความคิดเห็นในด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง “สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6” มีประเด็นสำคัญจะนำมาอภิปรายเป็นรายด้านเรียงตามลำดับตามความคิดเห็น ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบครูโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคมมีความความคิดเห็นต่อการบริหารงานของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติตามและหน้าที่ของผู้บริหารประกอบกับผู้บริหารได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะความเป็นผู้นำ ของตนเองจนสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ จนเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียนและผู้อำนวยการได้ปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน โดยยึดหลักการบริหารงานบุคคล หรือหลักความเหมาะสม โดยการใช้คนให้เหมาะสมกับงานและความรู้ความสามารถซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้ย่อมทำให้บุคคลมีความพึงพอใจ และมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นและเกิดความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายมีผลทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุณี ทรัพย์ประเสริฐ (2547) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประเมินคุณลักษณะด้าน ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ราชบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1.1 ด้านบริหารจัดการเรียนรู้ ครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาของท่านจัดแนะแนวในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการให้ครูจัดกิจกรรมเรียนการสอน ใช้เวลาในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ยึดกระบวนการเรียนรู้เดิมที่เคยปฏิบัติมา ซึ่งในปัจจุบันนี้ด้านเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ควรให้ความสำคัญในการจัดการแนะแนวการทำงาน ของครูในการแก้ปัญหาชั้นเรียน ด้านพัฒนาการเรียนการสอนทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และ กัลยมน อินทสุต (2557, หน้า 2) ได้สรุปความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารงาน หรือการดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด หน่วยงานในฐานะเป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่ และภารกิจโดยตรงในการจัดการศึกษา มีหน้าที่พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ นำไปใช้ในการดำรงชีวิตอยู่

ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณค่า และมีศักดิ์ศรีการสอนในรูปแบบต่างๆ ทำให้คนสนใจในทางวิชาการ เพิ่มมากขึ้นบทบาทของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่างๆ จำเป็นต้องเปลี่ยนไป

1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาของท่านนำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนา หลักสูตรเป็นการใช้วิธีใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการ การสอนบุคคลให้มากขึ้น เนื่องจากหลักสูตรจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้า ทางด้านเทคโนโลยีเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้การพัฒนาหลักสูตรยังมีความจำเป็นต้องอยู่บนฐานของ แนวคิดทฤษฎีและปรัชญาทางสัมมนาอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมสามัญศึกษา (2542, หน้า 27 อ้างถึงใน ฉัตรชัย น้าชม, 2552, หน้า 37 - 38) การจัดทำหลักสูตรให้มีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ด้วยความ สุข ผู้เรียนได้ฝึกคิดอย่างเป็นระบบ เน้นการปฏิบัติ เรียนรู้จากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำ ประสบการณ์จากครอบครัว ชุมชนมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของ ผู้เรียนให้ท้องถิ่นร่วมพัฒนาหลักสูตรและกำหนดแบบเรียน เพิ่มเนื้อหาวิชาชีพครูในหลักสูตรวิชาชีพมาก ขึ้นระดับประถมศึกษาเน้นภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ให้เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ ป.1 พัฒนารูปแบบสื่อการเรียนการสอนรวมทั้งห้องสมุดให้มีคุณภาพสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างในระบบและ นอกกระบบโรงเรียน ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนหา รายได้ระหว่างเรียน พัฒนาหลักสูตรวิชาชีพไปโดยแบบยั่งยืนโดยครูเป็นแบบอย่าง ปฏิรูประบบการวัดผล เน้นพฤติกรรม การแสดงออกจริงของผู้เรียน คัดเลือกนักเรียนโดยใช้ผลการเรียนสะสม เพิ่มการใช้โควตา พัฒนาสถานศึกษาและหน่วยงานเป็นเครือข่ายรองรับการกระจายอำนาจทางวิชาการ

1.3 ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาของท่านมีการให้ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อ ต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ห้องเรียนและอาคารสถานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อ การใช้สื่อเพราะขาดการสนับสนุนจัดสรรงบประมาณในด้านสื่อ จึงทำให้การผลิตสื่อการเรียนการสอนบาง ชนิดไม่เหมาะสมในการใช้ในห้องเรียนบางห้องบางสถานที่ในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วัฒนาวรรณ จันทรากุล (2536 อ้างถึงใน วิชชุดา เสือแก้ว, 2552, หน้า 75) เรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและ ความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการเรียนรู้อันของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับช่วงชั้นที่ 1 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานีเขต 1 ได้ศึกษาถึงปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและ การใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัญหาการ

ผลิตและ การใช้สื่อการสอน คือ โรงเรียนต่างๆมีสื่อการสอนที่จำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการ สื่อที่ครูผลิตขึ้นส่วนใหญ่ไม่ได้ผ่านการทดลองใช้จึงทำให้ขาดประสิทธิภาพ ปัญหาด้านการผลิต คือ ครูผู้สอนขาดความรู้ขาดบุคลากรที่มีความรู้มาช่วยแนะนำการผลิต ครูผู้สอนไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิตและขาดงบประมาณช่วยสนับสนุน ในด้านอาคารสถานที่ ขาดปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการ ใช้สื่อการสอน ห้องเรียนบางห้องไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการเรียนการสอนบางชนิด ประกอบกันมีนักเรียนมากเกินไป ในด้านการบริการสื่อการสอน โรงเรียนไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง นอกจากนั้นยังไม่มี การสำรวจความต้องการสื่อของผู้สอน การขอใช้สื่อการสอนยุ่งยากซับซ้อนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดการนิเทศ ขาดการประชาสัมพันธ์ ขาดแคลนอุปกรณ์ที่จะใช้กับสื่ออื่นๆปัญหาการใช้สื่อการสอน คือครูยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้สื่อ และเกรงว่าใช้สื่อแล้วจะได้เนื้อหา น้อย ทำให้สอนไม่ทันตามหลักสูตร ในด้านความต้องการ พบว่าครูมีความต้องการมากที่สุดทุกด้าน เช่น ความต้องการเกี่ยวกับการผลิต คืองบประมาณ อุปกรณ์ บุคลากร ปัจจัยที่เอื้อต่อการ ใช้สื่อการเรียนการสอน ความต้องการสื่อตามจุดประสงค์รายวิชา มีความต้องการสื่อที่พัฒนาความสามารถ ความสนใจ และส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน ตลอดจนสื่อการสอนที่ส่งเสริมทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียน และเรียนรู้วัฒนธรรมที่สอดคล้อง

1.4 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 6 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นมีอุปสรรคต้องเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามความก้าวหน้าของสังคมของประเทศและบริบทของชุมชน การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเพิ่มเติมในสาระการเรียนรู้ นั้น เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์และรักษาวัฒนธรรมความเป็นอยู่ในท้องถิ่นไว้ให้สืบต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนทรื คนเที่ยง (2551) เสนอว่าข้อมูลพื้นฐานที่คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรควรนำมาศึกษาและวิเคราะห์ ได้แก่ 1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรเกิด ประสิทธิภาพและยังเกิดผลกับผู้เรียน โดยตรง ข้อมูลในส่วนนี้จึงมีความสำคัญซึ่งข้อมูลเหล่านี้ อาจจะได้จากการสัมภาษณ์หรือสอบถาม(ใช้แบบสอบถาม) ผู้เรียน ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง ส่วนรูปแบบจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ การวิเคราะห์เอกสารข้อมูลของฝ่ายทะเบียน ฝ่าย แนะนำหรือฝ่ายสารสนเทศของสถานศึกษา/โรงเรียนก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะได้ข้อมูลมา 2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่เพื่อให้หลักสูตรที่จัดทำขึ้นเหมาะสมกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของชุมชน ข้อมูลที่ควรศึกษาในส่วนนี้ได้แก่การศึกษาเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมประเพณีการประกอบอาชีพทั้งในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต

2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 6 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูทั้งเพศชายและเพศหญิงเชื่อมั่นใน

การปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการไปในทิศทางที่ถูกต้องตามเป้าหมายการบริหารงานตามสมรรถนะผู้บริหารสมรรถนะหลัก 4 สมรรถนะ 1)การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2)การบริการที่ดี 3)การพัฒนาตนเอง 4)การทำงานเป็นทีมที่จะต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานบริหารวิชาการไว้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกมลพัชร หินแก้ว(2555) เรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายพุมธานี เขต 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายพุมธานี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมเมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศและอายุไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในภาพรวมและรายด้านต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ครูที่มีประสบการณ์การสอน ต่ำกว่า 5 ปี กับ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 – 10 ปี กับต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป กับครูที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป กับครูที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิรัตฎา วงษา(2547) เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นในทุกด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ควรมีการศึกษาความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในด้านอื่นๆ เช่น การนิเทศการเรียนการสอน การทำวิจัยในชั้นเพื่อการศึกษา และการประกันคุณภาพสถานศึกษาและควรมีการศึกษาความคิดเห็นของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตอื่นๆหรือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จิรพันธ์ ทองใบ. (2548). ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตเจ้าพระยา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- จินดา ทรัพย์เมฆ. (2549). ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ประเทือง สุขแสง. (2552). เทคนิคของผู้บริหารในการครองใจผู้ใต้บังคับบัญชา. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2559 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/277199>
- เพ็ญแข ช่อมณี. (2544). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ: เอ็มพันธ์ มณี โปธิเสน.
- พอลดา บุตรสุขวิงศ์. (2556). การบริหารสถานศึกษา (School Administration). กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- ภณิดา ชัยปัญญา. (2541). ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจกรรมไร่นาสวนผสมภายใต้โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- มานิช บุตรเชื้อไทย.(2549). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตไผ่ธัญพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. ภาคนิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- มนตรี ดวงสิน. (2553). การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดเก่า สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่. วิทยานิพนธ์คุรุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

รจนา อินถลับ. (2553). ความพึงพอใจของครูและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการให้บริการอุปกรณ์การเรียนการสอนภายในห้องเรียน ปีการศึกษา 2553. โรงเรียนเซนต์หลุยส์ ฉะเชิงเทรา.

วาสนา สิงหะคเชนทร์. (2553). ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุนทร เพ็ญจันทร์. (2548). ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนอัสสัมชัญ ศรีราชาจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

Maslow, Abraham. 1970. *Motivation and Personnality*. New York : Harper and Row Publishers.